

PROGRAMA AO ALCANCE

1.- Presentación e xustificación.

2.- Obxectivos.

3.- Poboación destinataria.

4.- Contidos

5.- Duración

1.- PRESENTACIÓN E XUSTIFICACIÓN

Os datos proporcionados polos estudos para coñecer a incidencia das drogas no medio laboral indican a existencia dunhas elevadas prevalencias de uso das distintas drogas entre a poboación traballadora, que superan as rexistradas entre o conxunto da poboación. Isto débese a que sobre os/as traballadores/as converxen, ademais de diversos factores de risco extralaborais (de carácter persoal, familiar e social) outros directamente relacionados coa actividade laboral.

Entre os factores de risco de carácter laboral que inciden sobre a poboación traballadora de Galicia (EDIS, 2004) os que revisten unha maior importancia serían: a mala situación contractual, a inquietude ante o futuro laboral, o cansazo intenso no traballo, o estrés, as xornadas de traballo prolongadas, a insatisfacción coa función ou o traballo e a insatisfacción co trato recibido polos/polas superiores.

Os consumos de drogas teñen un impacto moi negativo sobre o medio laboral, afectando tanto aos traballadores e traballadoras, que rexistran unha importante deterioración da súa saúde física e mental e da súa vida social e familiar, como ás empresas.

Son moitos e variados os efectos que o consumo de alcohol e outras drogas por parte dos /das traballadores/as teñen na actividade laboral, debido a que estas substancias alteran diversas funcións corporais, a conduta, o xuízo, as percepcións sensoriais (vista, oído, tacto etc.) ou o estado de ánimo dos/das que as consomen. Entre os efectos derivados do consumo de alcohol ou outras drogas, na actividade laboral, podemos destacar os seguintes:

- Diminución do rendemento laboral e deficiente calidade do traballo realizado.
- Incremento do absentismo laboral
- Maior risco de accidentes de traballo, que poden afectar á persoa intoxicada ou poden ferir a terceiros.
- Aumento das baixas por enfermidade e as invalideces profesionais.
- Conflitividade e malas relacións con mandos e compañeiros.
- Rotación do persoal e frecuentes cambios de postos de traballo (co incremento dos custos de formación e/ou adaptación ao novo posto).
- Xubilacións anticipadas.
- Incremento dos gastos sanitarios.
- Tensións entre a dirección da empresa e os sindicatos

Por todo o exposto, con este programa perséguese promover intervencións preventivas que favorezan o coñecemento por parte de todas as instancias presentes no medio laboral de factores que favorecen o consumo de drogas, así como das posibles estratexias existentes para a súa modificación.

2.- OBXECTIVOS.

A finalidade do programa é a de promover a adopción de estilos de vida saudables entre os e as traballadores e traballadoras, así como reducir a incidencia dos problemas sociosanitarios relacionados co uso de drogas no medio laboral.

Os obxectivos xerais do programa son:

- Facilitar a implementación de actuacións destinadas á prevención dos consumos de drogas e os danos asociados aos mesmos, integradas nos plans de prevención de riscos laborais, por parte das empresas de Galicia, prioritariamente do sector pesqueiro, transportes e construción
- Reducir a prevalencia global dos consumos de alcohol e outras drogas entre os/as traballadores/as e, de maneira particular, dos/das pertencentes aos sectores da pesca, o transporte e a construción.
- Reducir o consumo de alcohol e tabaco en horario laboral.
- Reducir a prevalencia dos consumos habituais de tabaco, alcohol e drogas ilícitas entre os/as traballadores/as e, de maneira particular, dos sectores pesqueiro, do transporte e da construción.
- Reducir a prevalencia de bebedores abusivos entre os traballadores e, de maneira particular, dos sectores pesqueiro, do transporte e da construción.
- Reducir certos comportamentos de risco entre os/as traballadores/as asociados ao consumo de drogas (manexo de vehículos ou maquinaria perigosa tras a ingestión destas substancias).

3.- POBOACIÓN DESTINATARIA.

- **Poboación mediadora:** empresarios/as, responsables de departamentos de recursos humanos, representantes sindicais, profesionais dos equipos de saúde laboral, técnicos/as responsables de servizos de prevención de riscos laborais, organizacións sindicais e asociacións de empresarios/as.
- **Poboación final:** traballadores, preferentemente dos sectores: pesqueiro, transporte e construción.

4.- ACTIVIDADES

a) Sensibilización das direccións das empresas e responsables en materia de prevención de riscos laborais e de saúde laboral sobre o impacto dos consumos de drogas nestes ámbitos.

b) Apoio ao establecemento de políticas para a prevención das drogodependencias nas empresas:

- ◆ Guía para empresas interesadas en promover programas de prevención.
- ◆ Asesoramento técnico ao establecemento de programas de prevención (asistencia técnica a empresas).

c) Avaliación de necesidades:

- ◆ Elaboración de estudos de necesidades en materia de drogodependencias nas empresas interesadas na implementación do programa.

d) Formación de mediadores/as laborais na prevención:

- ◆ Curso básico para o persoal da empresa que polo seu rol nela poida actuar como mediador/a no desenvolvemento do programa (6 horas).
- ◆ Curso de especialización (14 horas adicionais) para as persoas directamente responsables da implementación, seguimento e avaliación do programa (persoal dos comités de seguridade e saúde, departamentos de recursos humanos, servizos de prevención e saúde laboral).

e) Información e sensibilización de traballadores/as:

- ◆ Difusión dunha guía informativa sobre as drogas e os efectos e riscos asociados ao seu uso.
- ◆ Campaña de sensibilización sobre os riscos do consumo de alcohol, tabaco ou outras drogas.
- ◆ Instalación de carteis lembrando as normas que prohiben o consumo e venda de bebidas alcohólicas e tabaco nas instalacións da empresa.

f) Adestramento en habilidades persoais e sociais:

- ◆ Desenvolvemento de módulos sobre habilidades de resistencia, control emocional, afrontamento de conflitos e habilidades sociais para traballadores/as.

g) Autorrecoñecemento e manexo dos consumos problemáticos:

- ◆ Difusión dunha guía informativa que lles permita aos/ás traballadores/as o autorrecoñecemento das condutas de abuso ás drogas e favoreza a petición de axuda.
- ◆ Consello médico para o abandono das prácticas de consumo máis lesivas ou perigosas.
- ◆ Información sobre os recursos asistenciais dispoñibles e asesoramento para o manexo dos problemas de abuso ou dependencia ás drogas.

h) Redución de danos e riscos:

- ◆ Realización de “Talleres sobre consumo de menos risco”, para traballadores/as que abusan do tabaco, o alcohol ou outras drogas e que non poden ou non queren abandonar o consumo.

5.- CONTIDOS

- ✓ Formación de mediadores/as laborais.
- ✓ Difusión de materiais de información/sensibilización entre os traballadores e as traballadoras.
- ✓ Intervencións normativas.
- ✓ Desenvolvemento de competencias.
- ✓ Asesoramento e apoio a empresas, para facilitar a implementación de programas preventivos e orientar o manexo de casos con problemas neste ámbito.
- ✓ Redución de riscos e danos asociados ao consumo de drogas.

6.- TEMPORIZACIÓN

A implementación do conxunto das actuacións previstas no marco do programa ten unha duración estimada duns nove meses, podéndose adaptar ao interese das propias

empresas, tanto no que se refire ás actividades e contidos como á temporalización do programa.